

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ ਸੀ.ਜੇ

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ।—ਪਟੀਸ਼ਨਰਜ਼

ਬਨਾਮ

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1975 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 64

11 ਜਨਵਰੀ 1977

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V)- ਸੈਕਸ਼ਨ 153, ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10(2), ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17 ਅਤੇ ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 4- ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1963 ਦਾ 36)- ਸੈਕਸ਼ਨ 21- ਕੁਝ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਮੌਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ—ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ—ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ—ਕੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ — ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 4— ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੈ—ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ—ਕੀ ਨਲੀ—ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਅਜਿਹੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਵਾਲ-ਕਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਦਾ ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17. ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੋਧ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ "ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ" ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। "ਪਾਰਟੀਆਂ" ਜਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸਨ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਥਾਨ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸਨ। ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਰੂਲ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਇਸਲਈ, ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਨਾਮ.

(ਪਰਾ ੫)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੇਸ ਜਿਸਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੬)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿੱਥੇ ਸੰਯੁਕਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ

ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਜੋ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸਹੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 153 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਸੀਮਾ ਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਪੈਰਾ 7, 8 ਅਤੇ 9)

1st ਕਲਾਸ- ਸੁਨਾਮ, ਮਿਤੀ 31 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ; ਅਕਤੂਬਰ, 1974, ਮੁਦਈ-ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ 8 ਨਵੰਬਰ, 1974 ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਮੁਦਈ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰ .

ਪ੍ਰੋਮ ਨਾਥ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ, ਸੀਜੇ (ਓਰਲ)

(I) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਖਿਪ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੇ 3 ਦਸੰਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 30 ਨਵੰਬਰ, 1970 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 30 ਨਵੰਬਰ, 1971 (3 ਦਸੰਬਰ, 1971) ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਲਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਮੋਰਟਗੇਜ (ਪੰਜਾਬ) ਐਕਟ, 1913 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਲਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, null ਅਤੇ void. ਇੱਕ ਹੋਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰਤਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 9 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ 10 ਤੋਂ 13 ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੇ ਸਹਿ-ਬੰਧਕ ਸਨ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ: 5 ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ: 9 ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਕਿ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ 18 ਮਈ 1962 ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ 26 ਜਨਵਰੀ 1966 ਨੂੰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਵੀ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ

Joginder Singh, etc. # .Krishan Lal, etc. ,(R. S. Narula, C.J.)

ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਦਈ ਨੇ 18 ਅਗਸਤ 1973 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਕਤ ਦੋਨਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ 18 ਅਗਸਤ 1973 ਨੂੰ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। . ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 9 ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ (ਜਾ-ਨਸ਼ੀਨ) ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਅਰਦਾਸ ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਰੱਖੇ ਜਾਣ। ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਹੀ ਸੋਧ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਰਦਾਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਦਈ ਉੱਤੇ (ਏ) ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 5 ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 9 ਦੇ ਨਾਂ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ; ਅਤੇ (ਅ) ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 16 ਨਵੰਬਰ, 1973 ਨੂੰ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ ਕਿ “ਕੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ?” ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ:

- (II) ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਅਜਿਹੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (III) ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮਾਬੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਬਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ

(IV) ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਇੱਕ ਸੋਧ ਮੁਦਈ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(2) ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 2 (ਰਾਹਤ) 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਨਾ ਹੋ ਕੇ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 (ਜਿਸ ਦਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) 'ਤੇ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਐਨ. ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਬੰਧ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ- ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ: 14 ਤੋਂ 17 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 34 ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੋਧ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਡਰ 34 ਨਿਯਮ 1 ਦੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜਾਂ ਮੌਰਗੇਜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੂਜਾ, ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਰਗੇਜ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ "ਮੌਰਗੇਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ" ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲ ਵਿੱਚ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰੇਗਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ

(3) ਬਚਾਓ ਪੱਖ 14 ਤੋਂ 17 ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਮੌਰਗੇਜਰ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।

ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਰਗੇਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਜਾਂ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਫੋਟ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹਿੱਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 14 ਤੋਂ 17 ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਢਿੱਲੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੌਰਗੇਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਅੰਤਮ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

Joginder Singh, etc. v. Krishan Lal, etc. (R. S. Narula, C.J.)

ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਉਸ ਟੀਚੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹੈ, ਪਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਇਹ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਰਗੇਜ਼ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਟਾਈਪੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਅਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾਤਮਕ ਹੈ। ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

(4) ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਹਨ:-

- (i) ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਨਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (ii) ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਉਸ ਕੇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ;
- (iii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੱਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੱਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ;

- (iv) ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਦੀ ਧਾਰਾ 153 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੋਡ ਬਸ਼ਰਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ
- (v) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੇਡਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(5) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17 ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੋਧ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ "ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ" ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਵਿੱਚ "ਪਾਰਟੀਆਂ" ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸਨ, ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸਨ। ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਰੂਲ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਨਾਮ. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ ਹਨ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੂਪ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਸਰਦਾਰ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (1), ਜਿਸ 'ਤੇ ਰੈਸਪੋਂਡੈਂਟਸ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ - ਇਕ ਹੋਰ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1928 ਲਾਹੌਰ 359।

Joginder Singh, etc. v. Krishan Lal, etc. (R. S. Narula, C.J.)

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲੰਬਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੂਟ ਦੇ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੇਸ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਐਫ.ਏ. ਮੈਂ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 22 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

(7) ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਦਲ ਕੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਸਕਦੇ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਮਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2), ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ, ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਸਲਾਈਡ ਮੱਲ ਬਨਾਮ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇ. (3)। ਅਮਰ ਕੌਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸੀ. ਮੁੱਟੂ ਬਨਾਮ ਭਰਥ ਮੈਚ ਵਰਕਸ, ਸਿਵਾਕਾਸੀ, (4) ਵਿੱਚ ਮੈਸੂਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਮੁਰਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਕੱਲਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜੀਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸੋਧ। ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿਸੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਕੱਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ! ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ. ਭਾਵੇਂ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ, ਸਈਅਦ ਮੱਲ, ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸਨ, ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ (ਜਿਸ ਵੱਲ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗੁਫਤਾਰ ਮੱਲ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸੀ।

(2) ਏਆਈਆਰ 1961 ਪੰਜਾਬ 57.

(3) 1968 ਮੌਜੂਦਾ ਲਾਅ ਜਰਨਲ (ਪੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਐਚ.) 793.

(4) ਏਆਈਆਰ 1964 ਮੈਸੂਰ 293.

ਕੇਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਫ਼ਤਾਰ ਮਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਲਗਵਾਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਇਕੋ-ਇਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੂਜੇ ਅਲੋਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਸੀ। *ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਸੂਦ ਮਾਈ (ਸੁਪਰਾ)* ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੀਡਿਤ, ਜੇ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਰ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੁਕੱਦਮਾ, ਉਕਤ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਸਾਰਾ ਦਾਅਵਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਪੂਰ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (*ਸੁਪਰਾ*) ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। *ਰੂਪ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ* ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਹੋਰ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੁਣ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਹਨ, ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਸੰਸਥਾ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਉਪਬੰਧ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 153 ਹੈ, ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਗਤਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਸਮਝੇ, ਸੋਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ; ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਭਰੋਸਾ *ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਸੂਦ ਮਾਈ (ਸੁਪਰਾ 1)* ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਸੀਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 153 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵ-ਹਿਤ-ਹਿਤ (ਜਿਸ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ) ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਵਾਰਸ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਧਾਰਾ 153 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਤੰਤਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ *ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਸੂਦ ਮਾਈ* ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਕੀ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਸੋਧ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 153 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕੋਰਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ

Joginder Singh, etc. v. Krishan Lal, etc. (R. S. Narula, C.J.)

ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਾਹਤ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 153 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਅਕਾਦਮਿਕ ਹਿੱਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(8) ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਖਦਸ਼ਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸੀਮਾ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਹੀ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 153 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸੋਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅੰਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ

ਬਾਲਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ 1 ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

v. ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ, (5), ਮਕਰਮ ਏਯੂ ਮੋਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਬਦੁਲ ਹਾਮਿਦ ਮੋਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (6), ਅਤੇ ਰੰਗਰਾਓ ਵਿਅੰਕਟੇਸ਼ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ.

ਕਾਸ਼ੀਨਾਥ ਢੱਡੂ	(7), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਸ.	Aggarwal
ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਵੱਲੋਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ	ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ	the Lahore
ਉਸੇ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ.	ਨਿਯਮ 10 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (5)	Aggarwal
ਕੋਡ ਦਾ 1 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ		of Order the
		Indian

ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸਮਝੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਅਧੀਨ ਹੈ ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1877 ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1908 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਅਤੇ 1963 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 211 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ), ਮਾਮਲਾ

ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। 1963 ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਰੰਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਹੈ ਜੋ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

“(H) ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ

(5) ਏਆਈਆਰ 1934 ਇਲਾਹਾਬਾਦ 25

(6) ਏਆਈਆਰ 1927 ਕਲਕੱਤਾ 880

(7) ਏਆਈਆਰ 1947 ਨਾਗਪੁਰ 73

ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਨਵੇਂ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਭੁੱਲ ਨੇਕੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਜਾਂ ਸੌਂਪਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "

ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1963 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ 1908 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ 1877 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉੱਥੇ ਹੋਣਾ ਸੀ। 1963 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21(1) ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋੜੀ ਗਈ ਧਿਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਪਾਰਟੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ "ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ" ਸੀ। ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ■ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21(1) ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਕੇ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਰਸ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੋਰਸ ਹੈ ਜਾਂ, ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਉਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਭੌਤਿਕ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਮਪ੍ਰਸਾਦ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੱਖੀ ਐਲਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਈ ਆਦਿ (ਆਰ.ਐੱਸ. ਨਰੂਲਾ, ਸੀ.ਜੇ.)

ਦਗਾਦੁਰਮ ਬਨਾਮ ਵਿਜੈਕੁਮਾਰ ਮੋਤੀਲਾਲ ਹੀਰਾਖਨਵਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, (8)। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦਾ ਹਵਾਲਾ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਰੇਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 1963 ਦਾ 21: ਐਕਟ। ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖਿਆ: -

“ਹੁਣ, ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਚੰਗਾ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪੱਟੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਦੇਖੋ ਰਾਮਦੋਇਲ ਬਨਾਮ ਜੁਮੇਨਜੋਏ, (9); ਗੁਰੂਵਾਯ ਵਿ. ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਯ, (10). ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰੀ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋੜਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੀਮਾ ਦੀ ਪੱਟੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਜਿਹੇ ਜੋੜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜੋੜਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 22 ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ।”

(9) TheibdoubtT ਨੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 1 ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੀ ਏਪੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 153 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ. ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹ

ਡਬਲਯੂ;) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 278.

(10) (1887) ILR 14 ਕਲਕੱਤਾ 791.

(11) (1904) ILR 28 ਬੰਬਈ 11.

ਰਾਮਪ੍ਰਸਾਦ ਦਗਦੂਰਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਦਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜੋੜੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਾ ਦੇ ਬਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਦਾ ਬਦਲ) ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ), ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ (ਏ.ਐਲ.ਆਰ. ਰਿਪੋਰਟ) ਦੇ ਪੈਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ: -

ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵੇਖੋ ਰਾਮਸੇਬੁਕ ਬਨਾਮ ਰਾਮਲਾਲ ਕੁੰਡੂ, (11) ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਠੋਰਤਾ ਨੂੰ ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 21(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ 4 ਨਵੰਬਰ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ' ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

“ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ੋਰ ਉਸ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ
(12) (1881) ILR 6 ਕਲਕੱਤਾ 815.

Joginder Singh, etc. v. Krishan Lal,-etc. (R. S. Narula, C.J.)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਲੀਲ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ- ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਦੀ ਤਕਰਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ 1908 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। 1963 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਚੋ-ਸਚੋ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਫਸ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਢਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ। ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸਥਾਪਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇ ਜਾਂ ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਖੋਜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਾਲ ਨਿਜਿੱਠੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦੁਬਾਰਾ ਉਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇ ਨਵੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਾਏ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋੜਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੀਮਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋੜਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ ਅਰਥਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਨਵੀਆਂ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਇਮ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੂਰੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੂਟ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫਾਈਪੇ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ, ਅਤੇ

ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋੜਨ ਲਈ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਨਵੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਰਸ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਵੀ ਜੇਕਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਰੇ 9 ਅਤੇ 10 ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(10) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਸ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਅੰਕ ਨੰਬਰ 1 ਫਰੇਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ। ਧਿਰਾਂ 7 ਫਰਵਰੀ 1977 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ
ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ ਸੀ. ਜੇ
ਦਵਿੰਦਰ ਨਾਥ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

I.L.<.R. Punjab and Haryana ;

(.1977)2

ਬਨਾਮ

ਮਦਨ ਗੋਪਾਲ, ਬਾਲਕ ਰਾਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, '- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1976 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1009

24 ਜਨਵਰੀ 1977

ਹਰਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰੀ (ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ (1973 ਦਾ 11) ਹਰਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰੀ (ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਕੰਟਰੋਲ) ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ (4 ਦਾ 1974) ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ - ਧਾਰਾ 20-ਏ (ਐਲ) (ਏ) ਅਤੇ 24 ਉਪਬੰਧ- ਪੂਰਬ